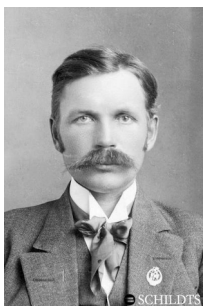

Musikprofessorn Otto Andersson

Född 27 april 1879
i Lövä,
död 27 december 1969 i Åbo

"Vad du är rik min hembygds ö..."

Text: Erika Lindström, Musik: Otto Andersson

Bondpojken OA föddes på Jakos i Lövä som yngst bland åtta syskon. Som tolvåring fick han spellektioner av kantor Alfred Lindholm i Sund. Efter folkhögskolan fortsatte han att utbilda sig i musik. År 1900 tog han klockarexamen i Åbo men någon enkel kantor skulle han inte bli.

En älskad lärare, rektor Martin Wegelius, vid musikinstitutet i Helsingfors inspirerade OA att börja samla in folkmelodier runtom i Svenskfinland. OA kom att forska i spelmansmusik, folkvisor och gamla traditioner vid fester och högtider. Han lyssnade lyhört och tecknade ner tusentals melodier för hand. Han skrev också egna kompositioner och arrangemang.

Följande lilla historia från Tjock återges av A-M Häggman: "En gammal man som vi kallade för "Smedsgåbbin" fick en gång Otto Andersson på besök. Andersson ville teckna upp hans melodier. Gubben tog fiolen och spelade och Andersson skrev ner noterna. När gubben slutat tog Andersson fiolen och spelade samma melodi från noterna. Då sa gubben: 'He va fan, va tu har lätt ti lär de'."

Om man fördjupar sig i den finlandssvenska folkmusiken stöter man genast på OA:s namn. 1906 grundade han föreningen Brage, föreningen för finlandssvensk folkkultur. År 1926 blev han professor i musikvetenskap och folkdiktsforskning och senare även rektor vid Åbo akademi. Han var en skicklig lärare och dirigent och dirigerade körer och orkestrar hela livet. Det var också OA som tog initiativ till Sibeliusmuse-

et. Han grundade bokförlaget Bro som gav ut ett flertal allmogromaner med skärgårdsanknytning. Hans egen bok *Lövö under fredskon-gressen* gavs ut 1939. OA publicerade ett mycket stort antal skrifter om folkmusik och han skrev tusentals brev.

Ja, OA var onekligen en man med många strängar på sin lyra. Kanske han hämtade kraft vid sommarstället på Hemsjär. Där ägnade han sig åt sällskapsliv och forskningsarbete men även åt favoritsysselsättningen att fiska abborre. Han höll sig aktiv hela livet. Som sjuttioåring reste han till USA för att studera Sibelius tonkonst. Hans 90-årsdag firades stort i Åbo.

OA skänkte som avskedsgåva till sin hemsocken Seffers i Lövä för att bidra till skapandet av ett hembygdsmuseum. Det ägs och förvaltas för närvarande av Vårdö Marthaförening. År 1979 reste Vårdöbor en minnessten vid Seffers för att hedra OA:s kulturgärning.

Niklas Nyqvist skriver i sin avhandling "Från bondson till folkmusikikon" att OA var före sin tid när han fokuserade på folkmusikens sociala funktion. OA ville sprida folkkulturen och stärka känslan för hembygden hos den breda allmänheten.

"Det finns människor som gör livet rikare att leva, människor som hör till ens omistliga andliga arsenal mot livets mörkmakter. Dit hör Otto Andersson."

(Valdemar Nyman)

Källor:

Foto från Uppslagsverket Finland.

Familjer och gårdar i Vårdö (2001) av Håkan Skogsjö, Valdemar Nyman i tidningen Åland 30.12 1969, Hasse Svensson i Nya Åland 15.9 2010, Ann-Mari Häggman i Fiolen min nr 4, 1979 samt Gustaf Widen i Borgåbladet 27.4.1979.

Sammanställt av Victoria Lundgren, kulturarbetare, Vårdö kommun